Auditori de justiție. Solicitarea unui auditor de justiție, care nu a promovat sesiunea de absolvire a I.N.M., de a fi obligată instituția la organizarea unei noi sesiuni de absolvire, precum și la plata în continuare a bursei este lipsită de temei legal

rin acțiunea înregistrată pe rolul Curții de Apel București-Secția a VIII-a contencios administrativ si fiscal, reclamanta J.E.-R. a solicitat. în contradictoriu cu pârâții Consiliul Superior al Magistraturii și Institutul Național al Magistraturii, obligarea la organizarea în cel mai scurt timp posibil a unei noi sesiuni de absolvire a Institutului National al Magistraturii si achitarea bursei prevăzută de art. 17 din Legea nr.303/2004 modificată, privind statutul judecătorilor și procurorilor, pentru perioada cuprinsă între luna iulie 2009 și până la promovarea examenelor din următoarea sesiune de absolvire la care va participa reclamanta, la care se va adăuga dobânda legală, precum și obligarea pârâtelor la plata cheltuielilor de judecată.

În motivarea acțiunii, reclamanta a arătat că a urmat în perioada octombrie 2007 - iulie 2009 cursurile Institutului National al Magistraturii în calitate de auditor de justiție, cu rezultate bune în ambii ani de studiu.

Urmare a faptului că nu a promovat sesiunea de absolvire organizată în mai 2009, în data de 1 iulie 2009 reclamanta a formulat o cerere către conducerea institutului, prin care a solicitat stabilirea unei date urgente de susținere a unei noi sesiuni de absolvire, însă până în prezent nu i-a fost comunicată nicio hotărâre.

A mai arătat reclamanta că la data de 4 august 2009 a depus personal, prin Serviciul registratură al Consiliului Superior al Magistraturii, o petitie prin care semnala că nu i-a fost comunicată nicio hotărâre, iar în plus a solicitat plata indemnizatiei corespunzătoare statutului de auditor de justiție, plată care a fost sistată începând cu luna iulie 2009.

Pârâtul Consiliul Superior al Magistraturii a depus întâmpinare prin care a invocat excepția lipsei calității sale procesuale pasive.

Prin sentința nr.1882 din 23 aprilie 2010, Curtea de Apel București a admis excepția lipsei calității procesuale pasive a pârâtului Consiliul Superior al Magistraturii pe capătul doi de cerere privind plata bursei, a respins capătul de cerere privind plata bursei, formulat de reclamantă împotriva pârâtului Consiliul Superior al Magistraturii, pentru lipsa calității procesuale pasive, a admis în parte cererea formulată de reclamantă, l-a obligat pe pârâtul Institutul Național al Magistraturii să plătească reclamantei bursa pe perioada cuprinsă între iulie 2009 și data absolvirii Institutul Național al Magistraturii, precum și plata dobânzii legale aferente bursei de la data scadenței fiecărei burse și până la data plății efective și a respins ca neîntemeiată cererea reclamantei privind obligarea Consiliului Superior al Magistraturii și Institutului Național al Magistraturii la organizarea în cel mai scurt timp posibil, a unei noi sesiuni de absolvire a Institutului Național al Magistraturii.

Cu privire la excepția lipsei calității procesuale pasive a Consiliului Superior al Magistraturii s-a reținut că, din coroborarea dispozițiilor art. 59 alin. 2 din Legea nr. 317/2004 si ale art. 103 alin.1 din Legea nr. 304/2004 reiese că, numai în raport de Institutul Național al Magistraturii se stabilește calitatea de auditor de justiție, acestuia incubându-i obligația de plată a drepturilor salariale aferente acestei calităti.

Pe fondul cauzei, Curtea a apreciat, referitor la primul capăt de cerere, că potrivit dispozițiilor din Regulamentul privind concursul de admitere si examenul de absolvire al Institutul National al Magistraturii, organizarea unei noi sesiuni a examenului de absolvire, în cursul anului 2009, ar fi presupus elaborarea de propuneri și aprobarea acestora de către Plenul Consiliului Superior al Magistraturii, privind comisiile de elaborare a subiectelor, de corectare și contestații pentru toate cele 3 discipline de examen, în total un număr de 36 membri și prezența unui număr de cel puțin 3 membri ai comisiei de organizare.

Astfel, a arătat instanța de fond că prin organizarea, în condițiile date, a unei sesiuni extraordinare de examen, nu s-ar fi putut asigura caracterul secret al lucrărilor în faza de corectare, reclamanta urmând a fi singura participantă la examen.

Cu privire la cel de-al doilea capăt de cerere, s-a reținut că, din interpretarea sistematică și teleologică a dispozițiilor art.17 alin. 2 și ale art. 20 alin. 3 din Legea nr. 303/2004, rezultă

că până la data promovării examenului de absolvire, reclamanta are calitatea de auditor de justiție și are dreptul la îndemnizația lunară prevăzută de art.17 alin.2 din Legea nr. 303/2004, iar în perioada cuprinsă între data promovării examenului de absolvire și data numirii în funcția de judecător sau procuror stagiar, absolvenții Institutului Național al Magistraturii care au promovat examenul de absolvire, primesc indemnizația lunară corespunzătoare funcției de auditor de justiție.

A mai retinut Curtea că această interpretare este confirmată de art. 19 alin. 3 din Legea nr. 303/2004.

Împotriva sentinței instanței de fond a declarat recurs Institutul Național al Magistraturii. În motivele de recurs s-a arătat că soluția primei instanțe este gresită deoarece auditorii de justiție beneficiază de bursă în perioada în care urmează cursurile Institutului Național al Magistraturii precum și în vacanțe, bursa având, în baza art. 17 alin. 2 din Legea nr. 303/2004 regimul juridic al unui drept salarial. S-a precizat că după susținerea examenului de absolvire nu mai subzistă nici un temei legal pentru ca foștii auditori să beneficieze de bursă, raporturile juridice dintre Institutul Național al Magistraturii și absolvent încetând de drept.

Înalta Curte, examinând motivele de recurs, legislația aplicabilă și situația de fapt a retinut:

Reclamanta a absolvit cursurile Institutului Național al Magistraturii în anul 2009, s-a prezentat la examenul de absolvire în sesiunea mai 2009 și a obținut media de 6,42. Ca urmare aceasta fost declarată nepromovată la acest examen.

A solicitat să i se plătească bursa de auditor de justiție și după data nepromovării examenului, până la o

dată ulterioară când ar fi urmat să promoveze examenul, reţinându-se că, potrivit art. 19 alin. 3 din Legea nr. 303/ 2004 pe perioada respectivă se păstrează calitatea de auditor de justitie.

Înalta Curte a arătat că, potrivit art. 16 din Legea nr. 303/2004, cursanții Institutului National al Magistraturii au calitatea de auditori de justiție. Acelasi act normativ reglementează în art. 17 alin. 1 dreptul auditorilor de justiție de a beneficia de o bursă lunară, care, în baza alin. 2 are caracterul unui drept salarial. Auditorii de iustitie beneficiază de indemnizație și în perioada vacanțelor. Așadar, auditorii de justiție beneficiază de bursă în perioada cursurilor si a vacantelor.

După încheierea cursurilor în cadrul Institutului National al Magistraturii auditorii de justiție susțin un examen de absolvire, iar cei care promovează examenul sunt numiți judecători sau procurori. Potrivit art. 20 alin. 3 din Legea nr. 303/2004 absolvenții Institutului National al Magistraturii care au promovat examenul de absolvire primesc indemnizatia (bursa) corespunzătoare funcției de auditor, pentru perioada dintre data promovării examenului și numirea în funcție.

Aşadar, legiuitorul a prevăzut expres că numai absolventii care au promovat examenul de absolvire primesc indemnizația pentru perioada de la sustinerea examenului si până la numire pe post.

În perioada anterioară susținerii examenului, auditorii primesc bursa pentru că ei au calitatea de auditori până la data încheierii cursurilor, ce se finalizează printr-un examen de absolvire. La edictarea normei prevăzute în art. 20 alin. 3 din Legea nr. 303/2004, s-a avut în vedere că, în perioada cât

o persoană are calitatea de auditor de justiție, inclusiv în vacanță, aceasta încasează o bursă având caracterul unei indemnizații lunare corespunzătoare funcției de judecător sau procuror stagiar, că după încheierea cursurilor se susține un examen de absolvire.

Îndemnizatia lunară corespunzătoare funcției de auditor de justiție se acordă si de la data promovării examenului și până la data numirii în funcție, pentru că auditorii de justiție care au promovat examenul de absolvire beneficiază de vechime în funcția de judecător și procuror, dacă au promovat examenul de absolvire (art. 17 alin. 5 din Legea nr. 303/2004).

După epuizarea perioadelor reglementate în art. 16 și următoarele din Legea nr. 303/2004, legiuitorul nu a mai prevăzut acordarea vreunei indemnizații (burse), foștilor auditori de justiție.

Acordarea indemnizatiei ulterior nepromovării primului examen de absolvire excede prevederilor legii, reprezintă crearea pe cale jurisprudențială a unei noi ipoteze și nicidecum interpretarea legii.

Teza reglementată în art.19 alin.3 din Legea nr. 303/2004 nu are legătură cu acordarea indemnizației, ci prevede numai dreptul auditorului de a se prezenta să susțină încă o dată examenul de absolvire în următoarea sesiune organizată de Institutul Național al Magistraturii.

Sanctiunea pentru nepromovarea sau neprezentarea la examen este aceea că auditorul nu poate fi primit ca judecător sau procuror si este obligat să restituie bursa și cheltuielile de scolarizare.

Trebuie precizat că bursa are caracterul unei indemnizații lunare corespunzătoare funcției de judecător

sau procuror stagiar, având regimul juridic al unui drept salarial și nu al unei prestații sociale.

Dacă s-ar admite ipoteza că, și în situația în care auditorul nu a absolvit examenul totuși i se datorează bursa (indemnizația) ar însemna ca acest drept să fie metamorfozat dintr-un drept salarial într-o prestație socială, pentru că după susținerea examenului de absolvire, auditorul nu mai participă la cursuri și nu mai efectuează stagiul de practică.

În consecință, s-a constatat că motivele de recurs formulate de recurentul-pârât Institutul Național al Magistraturii sunt fondate, astfel că în baza art. 312 Cod procedură civilă, recursul a fost admis și modificată sentința primei instanțe în sensul respingerii acțiunii reclamantei J.E.-R., ca neîntemeiată.

(Înalta Curte de Casație și Justiție-Secția de Contencios Administrativ și Fiscal, decizia nr. 5551/10.12.2010, dosar nr. 8866/2/2009)